

ПРЕС КЛИПИНГ

29. јул 2013.

НАСЛОВИ

- Саша Јанковић: Нема отказа за узбуњиваче;(стр.2)
- Крушевац: 2.500 радника радије узима отпремнине;(стр.3)
- Просветни радници – високообразовани, а најмање плаћени;(стр.5)
- Одлука којом се гаси социјални пожар;(стр.6)
- Пристали би и на минималац;(стр.9)
- Раст цена и незапосленост највећа брига;(стр.10)
- Железницама донације слађе од посла;(стр.11)
- Прво Закон о штрајку, па онда о раду;(стр.14)
- Држава страним фирмама мајка, а домаћим маћеха?;(стр.15)
- Мењаће се лични опис јавног сектора;(стр.16)
- Без посла и наде остаће 36.000 радника;(стр.18)

Саша Јанковић: Нема отказа за узбуњиваче

Љ. Бегенишић

Заштитник грађана о борби против корупције, сарадњи са државом, администрацији. Свако ко се усуди да пријави корупцију биће заштићен, неки и новчано награђени

НАЈВИШЕ информација важних за борбу против корупције имају грађани. Али, све док их терамо да их достављају кријући се као да су они криминалци, или док због пријављивања корупције трпе озбиљне последице, не можемо очекивати масовно учешће грађана у борби против ње.

Саша Јанковић, омбудсман, каже у разговору за „Новости“ да ће законом о заштити узбуњивача овај проблем бити решен, а грађани заштићени од одмазде.

- Радна група за израду закона је модел закона завршила пре три месеца, а повереник Родољуб Шабић га је одмах предао ресорном Министарству правде и државне управе, како би ушао у редовну процедуру пред Владом и Скупштином.

*** Када очекујете да ће он бити усвојен?**

- Сви који смо радили на закону, а још више грађани и они којима нови закон треба да, у јавном интересу, обезбеди заштиту, већ са помало разочарања гледамо како време пролази, нови случајеви узбуњивања у јавном интересу се дешавају, узбуњивачи немају нужну заштиту и подршку, а закон не улази у процедуру. Надам се да ће извршна власт пожурити и обавити свој део посла без даљег одлагања.

*** Како ће бити заштићени грађани који пријаве корупцију, преваре, лошу управу...?**

- Ако грађанин савесно поднесе пријаву која се тиче озбиљног кршења конкретног јавног интереса, а након тога доживи неки вид одмазде, предвиђено је да се том човеку или жени пружи заштита тако што ће надлежни орган без одлагања суспендовати штетну меру - на пример отказ - и та заштита ће трајати све док суд не каже своју коначну реч и такву меру коначно поништи. Истовремено, онима који примењују одмазду против узбуњивача биће забрањено кривичним делом.

*** Шта ће се подразумевати под одмаздом? Да ли је предвиђена нека награда за онога који се охрабри и пријави?**

- Одмазду нисмо строго дефинисали јер је машта човека који неком хоће да науди инвентивнија од сваког закона, већ одмаздом сматрамо сваку меру или радњу, чињење или пропуштање да се нешто учини, ако у конкретном случају има штетне последице за узбуњивача, а онај ко ту меру или радњу спроводи не може да докаже да она није повезана са чином узбуњивања. Највећа награда сваком узбуњивачу је да информација коју саопшти помогне да јавни интерес буде заштићен, а злоупотреба, кршење закона спречено или кажњено. Само у изузетним случајевима, тамо где узбуњивање у јавну касу неспорно унесе новац који би, без узбуњивања, засигурно остао ван ње, може се говорити и о новчаној награди и то ограниченој.

*** Да ли сте, као омбудсман, задовољни сарадњом са државним органима?**

- Мој посао је да органе и организације који врше неку власт контролом подстакнем да брзо, потпуно и савесно остварују права грађана и излазе у сусрет њиховим оправданим очекивањима и законитим интересима. У томе нико не испуњава потребе заштитника грађана већ своју законску обавезу и јавни интерес. Корист од корективне улоге заштитника грађана сада увиђа већина органа и организација власти који буду обухваћени неким поступком контроле, јер у њему или добију потврду независног органа да су радили савесно, или препоруку како да без много буке исправе пропуст и заслуже поверење и поштовање грађана. Они који такву прилику не искористе, нађу се под оштром критиком јавности. У подршци јавности је највећа „тајна“ ефикасности препорука које дајем, а које иначе нису правно обавезујуће јер највиши органи власти, пре свега Влада, и то ниједна до сад, није превише обраћала пажњу на то да ли министарства и други органи којима је надређена испуњавању свој законске обавезе у поступку контроле и коригују свој рад.

*** Рекли сте да вам огроман проблем представљају руководиоци и запослени у државним органима. Да ли се и даље са тим сусрећете?**

- То је и даље велики проблем и остаће све док државну, покрајинску и локалну управу не деполитизујемо, професионализујемо и рационализујемо. Има пуно „недодирљивих“ шефова и шефића, оних који раде 20 одсто свог времена, а страначки и интересно „комбинују“ преосталих 80 одсто, и који из сваког свог пропуста, незаконитости или нерада, излазе без казне или бар опомене. Све док су јавне службе партијски плен и алат социјалне политике и у њима влада негативна селекција, бржег напретка и ефикасније, а јефтиније администрације нема. Због тога се и најбоље идеје и најчистије савести окончавају половичним резултатима и разочарањима. У овом моменту контрола коју вршим је најчешће ефикасна, али не мења природу система и изгледа као игра мачке и миша у којој миш јури много већу мачку. Иако ограниченог захвата, успех у тим поступцима контроле ипак показује нешто суштинско - у српској администрацији има и стручности и савести и знања, и нисмо осуђени на неуспех, чак не ни на просечност. Али квалитет треба да избије кроз окоштали оклоп страначких, бирократских и популистичких стега. Засада то није успео, бар не масовно.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:446290-Krusevac-2500-radnika-radije-uzima-otpremnine>

Крушевац: 2.500 радника радије узима отпремнине

С. БАБОВИЋ

Од укупно 179 предузећа у реструктурирању у Србији, Крушевац их има седам. Радници рачунају на социјални програм, јер партнера или купаца нема

ВЕЋИНА крушевачких предузећа у реструктурирању понудиће се врло брзо на продају, како би се што пре решио статус чак седам фирми које упошљавају око 2.500 радника. Запослени у седам крушевачких предузећа која имају овај статус, углавном су расположени да прихвате социјални програм који им гарантује 300 евра по години стажа, јер им проналажење купца, стратешког партнера или евентуално подржављење фирме изгледа на - дугачком штапу.

Само у ретким фирмама плате су редовне. Касне најмање пола године, а да би наплатили зараде, мораће да чекају продају. Александар Љубић, државни секретар Министарства финансија и привреде, истиче да ће се међу првима понудити ХИ „Жупа“ и ИМК „14. октобар“. Држава, како је рекао, више нема новца за инвестиције у субвенције, а реструктурирање мора да се оконча до јуна 2014. У Србији постоје четири групе предузећа у реструктурирању. Прва, која одлазе у стечај, друга, за продају, трећа, која послују добро и четврта - која запошљавају особе са инвалидитетом или су са територије КиМ.

- Влада је усвојила акциони план за правичан социјални програм. Ребалансом буџета је обезбеђено 3,7 милијарди динара за ове потребе - рекао је Љубић. - Он додаје да пријављивање може практично одмах да крене.

Крушевац има чак седам предузећа у реструктурирању, међу 179, колико их укупно има у Србији. У Самосталном синдикату истичу да су прихватљиви планови убрзане приватизације и подржављење некадашњих друштвених предузећа.

- Остале мере морају да буду предмет накнадних анализа - каже Миленко Михајловић, председник Самосталног синдиката. - Носиоци привредног живота су управо предузећа у реструктурирању.

У ХИ „Жупа“ се након штрајка глађу дошло до договора да се заинтересовани пријаве за социјални програм, да се заостале 24 плате подмире од продаје, која се, опет, може очекивати већ до јесени. Постоји интересовање три купца за неке од пет имовинских целина. Некадашњи гигант ИМК „14. октобар“ покушава да постане атрактиван будућим купцима, а пет иностраних делегација посетило је фабрику у последња два месеца.

“ПЕТОЛЕТКА“НАЈДАЉЕ у проналажењу купца међу предузећима у реструктурирању у Расинском округу отишли су у „Првој петолетки“ из Трстеника, која упошљава 4.000 радника. Белоруска компанија „Амкодор“ заинтересована је за куповину ППТ „Сервоуправљачи“, ППТ „Цилиндри“ и ТМО и ангажовање 750 радника. Вредност инвестиције о којој се говори је око 14 милиона евра.

ИМК „14. октобар“ тренутно има уговоре са ТЕ КО „Костолац“, РБ „Колубара“, РТБ „Бор“, „Железаром Смедерево“, „Гошом“ ФОМ. Сачињен је и репрограм обавеза за утрошену електричну енергију са ЕПС и по предлогу закључка Владе, дат је нацрт предлога конверзије потраживања према јавним и државним предузећима и Пореској управи.

- Предузимамо све мере како бисмо увећали уписаност - каже Драги Несторовић, директор ИМК „14. октобар“.

Решавање статуса чекају и Фабрика уља, Пекарско предузеће „Бранко Перишић“, ФАМ и „Савремени дом“. Конфекција „Звезда“ никада није добила субвенције. Радници нису примили 14 плата и већина би да узме социјални програм, јер је неизвесно да ли ће у новом циклусу приватизације, крушевачка предузећа имати више среће. У првим приватизацијама, резултати су били поражавајући. Само у Крушевцу су за последњих 10 година приватизоване 32 фирме, а у њих 14 је поништен купопродајни уговор. А међу предузећима у реструктурирању лошу приватизацију доживела су пет од седам предузећа.

Просветни радници – високообразовани, а најмање плаћени

И. МИЋЕВИЋ

Просветари најслабије плаћени од свих занимања која траже факултет. Иако је у просвети 80 до 90 одсто високообразованих, зараде међу најнижима

НАСТАВНИЦИ су пре само пет година месечно зарађивали скоро три минималца. У новчанику сада сваког месеца имају један минималац мање. Трећина професора не добија ни оволико, јер су технолошки вишак, без пуног фонда часова. Од јесени ће листа прекобројних бити још дужа, јер ће се смањити број ђака у клупама.

Само у средње школе кренуће 7.000 ученика мање, а и генерација првака мања је за више од хиљаду ученика. А још када почне плаћање наставника по броју ђака које уче, многи ће се наћи у још лошијем материјалном положају. Наставник почетник данас може да заради 40.000 динара, а када је разредни старешина и за собом има деценије радног стажа - плата му достиже до 50.000 динара.

- У просвети између 80 и 90 одсто људи има високо образовање, а спадамо међу најслабије плаћене делатности. Наше зараде су на нивоу плате спремачице у појединим јавним предузећима - каже за „Новости“ Владимир Аџић, из Уније синдиката просветних радника. - Са Министарством просвете договором се око тога да се коефицијенти промене и да се сваке године повећава распон од минималца до наставничке плате.

Наставници сада примају 2,2 минималца, иако је 2008. године тај однос био један према 2,89. У наредне три године, требало би да се повећава тако да јануара 2016. године буде поново враћен на три минималне зараде, што би у садашњим условима била плата од око 63.000 динара!

У скорој будућности, међутим, просветари могу само да се надају повећању од око 240 динара у октобру, када ће целом јавном сектору плате порасти за 0,5 одсто.

Са све лошијим материјалним стањем, осипа се и ауторитет професије наставника. Све мање је деце која би „кад порасту“ хтела да буду учитељи и професори.

- Нису просветни радници фрустрирани од тога што им је плата 5.000 или 10.000 динара мања, него због маћехинског односа државе према целој просвети - каже за „Новости“ Миодраг Сокић, председник Форума београдских гимназија. - Да се наставници руководе само новцем који зараде, цео просветни систем би се распао деведесетих година, када су плате биле три-четири марке. Више од новца за просветни систем је погубно то што је препуштен сам себи. Министарство не иде проблемима у сусрет, већ само „гаси пожаре“.

Велики је проблем, додаје, то што на папиру постоји вредновање наставничког рада, али у пракси тога нема. Законом су прописана четири степена напредовања, према којима би просветари требало да буду плаћени, али се то не примењује.

- Професори морају да иду на семинаре, да не би остали без посла. За та усавршавања нема пара, па их најчешће сами плаћају. А онда се зарадом не направи никаква разлика између почетника и људи који имају искуство и који се усавршавају. То је најгора могућа уравниловка - изричит је Сокић.

Он додаје да чак и у комшијским земљама, попут Словеније и Румуније, један наставник може да заради три пута више од другог, на основу квалификација, додатних часова које држи, као и квалитета рада. Чак и у Америци, напомиње, када наставник у државној школи остане без норме часова, држава га две године штити и прима пуну плату.

http://www.danas.rs/dodaci/biznis/odluka_kojom_se_gasi_socijalni_pozar.27.html?news_id=265153

Исплата отпремнина запосленима у предузећима у реструктурирању изнуђено решење или тачка на агонију дугу 12 година

Одлука којом се гаси социјални пожар

АУТОР: МИРЈАНА СТЕВАНОВИЋ

Судећи према најавама из Владе Србије, запослени у 179 предузећа у реструктурирању, а њихов број премашује 53.000, неће бити остављени на цедилу. Они ће моћи да рачунају на социјални програм од 300 евра по години стажа, што је максимални износ отпремнине исплаћене у Србији.

АКЦИОНИ ПЛАН			
- шта чека 179 предузећа у реструктурирању			
Група	Број фирми	Број радника	Решење
Прва	27	787	Стечај
Друга	64	12.555	Продаја имовине
Трећа	16	12.577	Програм реорганизације
Четврта	29	17.341	Стратешко партнерство
Пета	43	10.466	/

„Без обзира на то да ли ће предузеће отићи у стечај или ће имовина бити понуђена на продају, а неко од запослених не жели да пређе код новог послодавца, или можда има пет година до пензије, сви ће моћи да рачунају на социјални програм“, потврдио је државни секретар у Министарству финансија и привреде Александар Љубић и додао да постоји политичка воља да се оконча агонија која траје дуже од 12 година. А то вештачко одржавање предузећа, од којих већина нема шанси да се ревитализује, коштало је државу 750 милиона евра годишње, не рачунајући субвенције из буџета у износу од око четири милијарде динара. Осим тога, држава је тим предузећима плаћала рачуне, повезивала радни стаж запосленима и годинама уназад толерисала неплаћање пореза и доприноса. Илустрације ради, само прошле године фирме у реструктурирању и поједина државна предузећа оштетили су државни буџет за више од 120 милиона евра тиме што су избегла да плате порезе и доприносе. Процењује се да су предузећа у реструктурирању књиговодствено дужна чак пет милијарди евра. Све су то аргументи који указују да би требало ставити тачку на овај мукотрпан процес који, очигледно, много кошта а не доноси очекиване ефекте. Ипак, саговорници Данаса тврде да је ово изнуђена одлука са slabим ефектима којом се, заправо, само гаси социјални пожар и ублажава незадовољство радника.

Према рачуници Љубодрага Савића, професора на Економском факултету у Београду, хипотетички посматрано, уколико би свих педесетак хиљада радника са просеком од двадесет година радног стажа одлучило да узме отпремнине, то би значило укупно милион година, односно 300 милиона евра (6.000 евра по особи), колико би из буџета требало издвојити за те намене. Уз констатацију да је неким страним инвеститорима дато од 2.000 до 10.000 евра за отварање новог радног места, наш саговорник истиче да се сада практично са 6.000 евра по особи затварају радна места, „што је апсурдно“. Не би, међутим, било фер, сматра Савић, да се сва кривица свали на актуелну владу, и пре свега на СНС, „мада неке министре који су у власти од 2001. не би требало амнестирати од одговорности“, која је затекла катастрофално стање у привреди.

- У том контексту посматрано треба похвалити напор да се тај Гордијев чвор ипак размрси. Али, решавати тај проблем исплатом отпремнина лоша је варијанта. Јер, упркос чињеници да ће већина тих предузећа завршити у стечају, зато што су изгубила трку с временом, ипак има и оних у којима би могла да се покрене производња и то уз знатно мања улагања у односу на исплату отпремнина. То би подразумевало модернизацију процеса производње улагањем у нову технологију. Поменућу као илустративан пример ИМТ-а. У свету још има купаца заинтересованих за тракторе овог произвођача. Реч је о мање развијеним земљама чијим купцима технолошки одговарају трактори ИМТ-а, који су притом и јефтинији у односу на конкуренцију попут Џон Дира. Производи ове, али и неких других фабрика које се рецимо баве производњом грађевинских машина, могу да нађу место на светском тржишту и, што је посебно важно, могу да упосле хиљаде радника - процењује Савић.

Он каже да би задатак владе, и пре свега Привредне коморе Србије, требало да буде да проналази нова тржишта. Савић је против праксе да се влада нађе у улози предузетника, али сматра да би свакако требало да помогне привреди која је у великом проблему. Он указује на изјаву словеначког економисте Јоже Менцингера, који тврди да је много лакше помоћи предузећу у проблему него оснивати нову фирму. „Мислим да би српска влада морала да има у виду то искуство и да никако не ради ово што сада ради. Претварањем дуга у капитал ништа се неће решити. Најгора ствар за свако предузеће је када добије владиног чиновника за менаџера. Дакле, задатак владе је да створи повољан пословни амбијент и да спаси пропасти што више предузећа у реструктурирању“, наглашава Савић.

Према оцени Милана Кнежевића, председника Асоцијације малих и средњих предузећа и власника текстилне фабрике Модус, боље решење од понуђеног било би да се у погонима предузећа која већ годинама уназад не раде створе индустријски нуклеуси.

- Залажем се, такође, да се сваком послодавцу који запосли једног радника омогући да бесплатно добије на коришћење 10 метара квадратних пословног простора. Јер, готово је извесно, да ће се отпремнине брзо истопити, односно биће искоришћене за покривање дугова и отићи ће у потрошњу а не у покретање нових послова. Да би се таква пракса предупредила, требало би формирати тимове које ће чинити привредници, дакле људи из праксе, чији ће задатак бити да едукују оне који су узели социјални програм како да тај новац на најбољи начин искористе. У противном, армији од око милион незапослених придружиће се још око 25.000 људи без посла - коментарише за Данас Кнежевић.

Са констатацијом да је реч о изнуђеном решењу слаже се и професор Млађен Ковачевић, редовни члан Академије економских наука, који процењује да овај потез Владе Србије неће успорити тренд раста незапослености, напротив, број незапослених ће и даље расти. Он сматра

да је једини излаз из ове драматичне ситуације са којом се тржиште рада у Србији суочава у подршци државе послодавцима који су спремни да отварају нова радна места.

- Уколико би држава стимулисала послодавце са рецимо 1.000 евра за свако ново радно место, што је знатно мање у односу на подстицајних 10.000 евра, колико су добили Фијат и Бенетон, некакав помак на том плану могао би да се направи. Морам рећи да нисам присталица таквог начина стимулисања послодаваца, али уколико је преседан учињен код знатно економски моћнијих иностраних компанија, онда не видим разлог зашто се по истом принципу не би подстицале и домаће фирме да запошљавају људе који су у овом турбулентном транзиционом периоду остали без посла, или их слична судбина чека у наредним данима. Подршка државе је, дакле, неопходна, а у прилог томе говори податак да је и Европска унија издвојила шест милијарди евра за поспешивање запошљавања, пре свега младих људи - истиче Ковачевић.

Акционим планом прецизирано је да би поступак реструктурирања требало да буде окончан до 30. јуна 2014. године. Предузећа су подељена у пет група, а у првој се нашло 27 фирми које годинама не раде а запошљавају 787 радника. Једини излаз за та предузећа је - стечај. У нешто бољој позицији су 64 фирме, попут крушевачке Жупе, или „Петра Драпшина“ у Младеновцу, са укупно 12.555 запослених, чија ће имовина бити понуђена на продају под посебним условима, односно по цени од 30 одсто од њихове, раније процењене, вредности.. И њих, међутим, чека стечај, или ликвидација, уколико до краја године не пронађу купца. У трећој групи су предузећа (укупно 16, са 12.577 радника), попут Рударско-топионичарског басена Бор, или Каблова у Јагодини, која сада добро послују, али су суочена са наслеђеним проблемима. С обзиром на то да је реч о предузећима од стратешког значаја, за њих је припремљен програм реорганизације којим ће бити регулисане обавезе из прошлости. У четвртој групи нашли су се тзв. велики системи у којима је запослено 17.341 радник. Њихов статус биће решаван тако што ће држава преузети комплетну имовину (поравнањем, или преузимањем обавеза) и тај поступак требало би да се оконча до средине наредне године. Предност ових, у односу на остала предузећа у реструктурирању огледа се и у чињеници да имају добар производ, па би једно од решења за њих могло да буде стратешко партнерство. У петој групи су предузећа која послују, или су пословала у саставу бивших југословенских република, затим она са седиштем на Косову и Метохији (реч је о 41 предузећу са 10.466 запослених), као и фирме које запошљавају особе са посебним потребама.

Индустријски нуклеуси

- У напуштеним халама предузећа која неће моћи да избегну ликвидацију или стечај требало би формирати индустријске, односно производне нуклеусе. Требало би размотрити и могућност да се имовина тих фирми понуди на управљање локалним заједницама. То не искључује давање отпремнина, али би тај капитал требало усмерити у покретање производње у тим новоформираним индустријским нуклеусима у којима би се концентрисало заједничко књиговодство и рачуноводство, затим дистрибуција и правни послови. Тако да би иницијално почетак производње у таквим нуклеусима био бесплатан - тврди Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа.

Министарство финансија и привреде још нема решење за исплату неисплаћених зарада запосленима у пропалим фирмама

Пристали би и на минималац

АУТОР: ЗОРИЦА МИЛАДИНОВИЋ

Мада је било наговештаја да ће бивши и садашњи радници „пропалих“ фирми коначно сазнати када ће им, и на који начин, бити исплаћене вишегодишње заостале зараде, то се није догодило. Испред таквог сазнања, на које заинтересовани радници чекају већ годинама, овога пута се испречила реконструкција Владе.

- На састанку одржаном 27. јуна речено нам је да би после разговора у Министарству финансија и привреде, који је био заказан за 25. јул, требало да нам се понуди модел исплате заосталих зарада. Према сазнањима која имамо, било би то једнообразно решење за целу Србију и вероватно слично моделу исплате старе девизне штење, што значи да би се радницима новац исплаћивао једном годишње. Претпостављамо да би се исплаћивао минималац и то износ који важи на дан исплате, а не из времена када је зарада требало да буде исплаћена. Ипак, немамо званичну потврду да ће решење бити овакво јер разговора није било, а нисмо добили ни нови термин састанка. Надамо се да ћемо га добити после реконструкције Владе - каже за Бизнис председник Радне групе за социјална питања Електронске индустрије Ниш Радиша Спасић.

Спасић и његове синдикалне колеге из других „пропалих“ фирми у Нишу иницијатори су решавања проблема исплате заосталих зарада радницима у овом граду. Њихова иницијатива, исказана и кроз низ протеста у које су се укључили градски представници и посланици, „прерасла“ је у разговоре са надлежним државним званичницима о универзалном решењу за све раднике у Србији који имају сличан проблем. Нико, међутим, не зна колико је радника у тој категорији, нити колики је износ дуга по основу неисплаћених зарада.

- Бојим се да то нико прецизно не зна. Владином Уредбом, која се бави овом материјом, прецизирано је да би требало евидентирати бар извршне судске пресуде које налажу исплату заосталих зарада, објављена је и анкета која би то требало да утврди, али подаци нису саопштени. И Међународни суд за људска права у Стразбуру обавезао је нашу државу да исплати зараде на име тих судских пресуда, у противном ће платити пенале који се мере милионима евра. Приближно је познато и колико се дугује радницима у предузећима која су у стечају. Али, нигде и никада нисмо видели податак о укупном износу дуга за заостале зараде бивших и садашњих радника у свим предузећима у Србији која су имала проблем са исплатом - коментарише Спасић.

„Његова“ Радна група, Кризни штаб ЕИ, као колеге из других нишки фирми, израчунали су да дуг по основу неисплаћених минималаца износи 2,25 милијарди динара. Реч је, заправо, о 4.500 бивших и садашњих радника ЕИ, Машинске индустрије Ниш, Грађевинара, Јастрепца и Нитекса који очекују да им зараде (процењује се да је реч о 102.000 зарада) буду исплаћене. Укупно дуговање за заостале зараде у Нишу је, наравно, веће, пошто у ову рачуницу нису укључене све фирме које су имале проблем са исплатама, а њих није мало. Упркос претпоставкама о могућем моделу исплате, коначно решење се, ипак, још не назире. Потврдио

је то и министар финансија и привреде Млађан Динкић, крајем прошлог месеца у Нишу, када је на новинарско питање о овој теми одговорио неодређено и уопштено, наводећи већ познате чињенице. „Проблем са заосталим зарадама неће се решавати у сваком граду посебно, већ ће бити донето једно решење за све раднике пропалих предузећа. Тек када сагледамо укупне податке на нивоу Србије, моћи ћемо да изађемо са генералним решењем. За сада још немамо комплетну базу података“, рекао је Динкић.

Према прошлогодишњој Владиној Уредби, решење за исплату заосталих зарада свим радницима у Србији требало је да буде готово до 31. марта ове године, али се то није догодило. Упркос томе што ретко верује да би они којима се дугује и по стотину зарада, или на њихову исплату чекају још од 2000, могли да се стрпе још који месец, или годину.

Суморна статистика

- За 1.800, од укупно 4.500 радника ЕИ Ниш, Мина, Јастрепца, Нитекса и Грађевинара, којима фирме дугују зараде, урадили смо социјалне карте. Оне јасно говоре да је њихова ситуација катастрофална. Тако рецимо 673 радника има дугове за струју у износу од 10.000 до 3,1 милион динара. Од тог броја њих 37 дугује за струју од милион до 3,1 милиона, а ту су и неплаћени рачуни за комуналне услуге. Додатни проблем је што њихове породице најчешће немају никакав приход, или живе од пензије која не премашује 15.000 динара, или имају месечна примања од 20.000 динара. Можете да замислите како сви они живе када само потрошачка корпа за трочлану породицу износи 65.000 динара - упозорава председник Радне групе за социјална питања ЕИ Ниш Радиша Спасић.

http://www.danas.rs/dodaci/biznis/rast_cena_i_nezaposlenost_najveca_briga.27.html?news_id=265150

Који проблеми највише муче грађане Европске уније

Раст цена и незапосленост највећа брига

АУТОР: ЕУРАЦТИВ.РС

Грађане Европске уније све више брине незапосленост, а повећао се број чланица у којима већина грађана сматра да је економска ситуација у њиховој земљи лоша, показало је истраживање Еуробарометар које је спроведено у 27 чланица ЕУ и земљама кандидатима: Македонији, Турској, Исланду, Црној Гори и Србији. Регистровано је, такође, да више од половине анкетираних Европљана подржава заједничку валуту, а подршка еврџу је нарочито порасла у Летонији и „најсвежијој“ чланици Хрватској.

Занимљиво је, такође, да се две трећине Европљана осећају као грађани ЕУ, док је више од половине анкетираних изјавило да нису свесни својих права. Већина Европљана, прецизније 39 одсто, има неутралну слику ЕУ, док је у односу на резултате истраживања из 2012, удео оних који имају позитивну и негативну слику остао непромењен - 30, односно 29 одсто. Слободан проток људи, робе и услуга и мир међу чланицама се и даље перципирају као највећи резултат ЕУ. За четвртину Европљана највеће достигнуће ЕУ је евро, за готово исто толико њих то је програм Ерасмус. Петина Европљана сматра да дипломатски утицај ЕУ у свету главни резултат ЕУ.

Већина Европљана оцењује да је актуелна економска ситуација лоша, како на националном, тако и на глобалном нивоу. Међутим, има разлика међу чланицама и оне су још дубље у поређењу са јесењим истраживањем 2012. године. У односу на резултате тог истраживања, Европљани су сада нешто већи оптимисти у погледу очекивања за наредних годину дана, нарочито кад је реч о економији. Али, за разлику од Шведске, Немачке и Луксембурга, где три четвртине испитаника и даље сматра да је економска ситуација у њиховој земљи добра, у шест држава чланица (Грчкој и Шпанији придружиле су се Словенија, Португалија, Бугарска и Кипар), мање од пет одсто грађана изражава задовољство због актуелне економске ситуације. Осим незапослености, Европљане нешто више него прошле године брине раст цена и јавни дуг. У свим земљама испитаници су оценили да су економска питања главни проблем са којим се суочавају националне власти. Изузетак је Малта где 29 одсто становника сматра да је највећи национални проблем имиграција. Раст цена и даље највећи лични проблем Европљана. Следе: незапосленост (22 одсто), национална економска ситуација 18 (одсто), порези (16 одсто) и кућни буџет (16 одсто).

Подршку заједничкој валути изражава 51 одсто Европљана а против је 42 одсто. Евро највећу подршку ужива у Словачкој (77 одсто), Словенији (77 одсто), Луксембургу (77 одсто), Белгији (76 одсто) и (Финској 75 одсто). Заједничка валута најмање „обожавалаца“ има у Чешкој (25 одсто), Шведској (19 одсто) и Великој Британији (15 одсто). Подршка еврџу је нарочито порасла у Летонији и Хрватској, док је највећи пад забележен у Пољској, са 36 на 29 одсто. Нешто више грађана сматра да је криза на тржишту рада достигла врхунац - 36 одсто у поређењу са 29 одсто у јесењем истраживању 2012. Благо се повећао број Европљана (42 одсто) који верују да ЕУ „иде у добром правцу“ кад је реч о изласку из кризе и суочавању са новим изазовима. Три од десет сматра да иде у погрешном правцу, док је петина оценила да не иде ни у добро, ни у лошем.

Оптимисти и песимисти

Европљани су подељени и кад је реч о будућности ЕУ. Чак 49 одсто анкетираних изражава оптимизам, док је 46 одсто песимиста. Грађани 19 држава предњаче у оптимизму, а највећи оптимисти су Данци - чак 72 одсто анкетираних верује у опстанак ЕУ. Следе Естонци (64 одсто), Литванци (64 одсто), Малтежани (63 одсто) и Пољаци (63 одсто). Највећи песимисти у погледу будућности ЕУ су Португалци (67 одсто), Кипрани (69 одсто) и Грци (69 одсто).

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/395710/Zeleznicama-donacije-sladje-od-posla>

Железницама донације слађе од посла

Бојана Анђелић

Губитак посла са „Фијатом“, вредног око 1,5 милиона евра, може бити резултат незнања новог менаџмента „Железница Србије“ или нечије личне користи. Шта је разлог и ко је одговоран за овај пословни дебакл директора Драгољуба Симоновића и његових сарадника, ресорно

министарство саобраћаја у овом тренутку чини се не занима јер о томе за “Блиц” нису хтели да говоре.

Кликни за увећање (+)

Иако директор Драгољуб Симоновић тврди да је цео посао практично завршен иза кулиса и без њиховог знања, извор “Блица” тврди да је преговора било.

Како сазнајемо, састанку са директором Сектора за логистику „Фијат аутомобили Србија“ Рафаелом Аласиом су присуствовали и власник приватне фирме „Комбиновани превоз“ Стојан Петковић, као и директор Дирекције за превоз „Железница“ Негослав Теофиловић, један од бројних кадрова који су напредовали у хијерархији „Железница“, захваљујући томе што су из Врчина или Гроцке, одакле је и директор Драгољуб Симоновић.

- Састанка је било и на њему се преговарало о послу и цени. Зашто су „Железнице“ и поред тога изгубиле посао, треба питати одговорне, пре свега Теофиловића, али и Симоновића који га је на ту функцију поставио - тврди наш извор.

Са инфраструктуром коју поседује, субвенцијама државе и привилегованим ценама нафте „Железнице Србије“ не би смеле да са својим ценама услуга имају конкурента на тржишту. У случају склапања посла са „Фијатом“ то није важило.

Како су раније саопштили синдикати, приватна фирма „Комбиновани превоз“ је понудила цену од 40 евра, док је цена „Железница“ била бар дупло скупља.

- Реч је о индустријском колосеку у кругу фабрике који је у власништву државе, тј.

„Железница“. То значи да ко год жели да га користи мора да плати одређену надокнаду да би ушао на ту пругу, зато је сасвим нелогично да понуда „Железница“ буде толико скупља. Ту постоје две могућности - да су се „Железнице“ прерачунале у формирању цене и у њу укључиле све директне и индиректне трошкове, за шта није било разлога, или да је приватна фирма изашла са дампинг ценом која није реална и потпуно финансијски неисплатива. Таквој цени, осим ако свесно не пристајете на губитке, не можете да конкуришете - каже за „Блиц“ професор Саобраћајног факултета Небојша Бојовић. Он напомиње да таквих нереалних понуда већ има и да ће их у будућности бити све више.

- Зато сви трошкови са калкулацијом цена морају бити транспарентни, да се зна шта и колико кошта - каже Бојовић.

Представници синдиката који су обелоданили цео случај, јер руководство „Железница“ о томе ћути већ два месеца имају другачије сумње.

- „Железнице“ су могле да се такмиче на тендеру до миле воље и да на тржишној утакмици спуштају цену, међутим, поставља се питање да ли би „Комбиновани превоз“ тада добио посао и да ли би железнички менаџери имали личне користи да су „Железнице“ добиле посао? Сигурнија је варијанта да то ради приватник, па можда и менаџери за неконкурисање добију неки динар - каже председник синдиката Никић.

Министарство саобраћаја ћути

Министарство саобраћаја случај губитка посла са „Фијатом“ и прихода од бар 1,5 милиона евра очигледно не занима јер се тим поводом ни после готово недељу дана од обелодањивања афере нико није огласио. „Блиц“ је током јучерашњег дана покушао више пута да ступи у контакт са неким из Министарства, али без успеха. На телефон се није јављао ни министар Милутин Мркоњић, али ни човек задужен управо за односе са медијима.

Прво Закон о штрајку, па онда о раду

Тањуг

Радна група почеће измене Закона о раду тек када се актери социјалног дијалога усагласе око одбредби Нацрта Закона о штрајку, што неће бити лак посао и могуће је да ће доношење измена бити "пролонгирано" за почетак следеће године, изјавио је данас државни секретар Министарства рада и социјалне политике Зоран Мартиновић.

- Биће веома тешко, имајући у виду и све што се полемише око Нацрта закона о штрајку и верујем да ће много тежа бити процедура усвајања измена и допуна Закона о раду... Ипак треба сви да размислимо у каквом времену живимо, колика је стопа незапослености, која су то решења која могу такву ситуацију да промене и да идемо у неком бољем правцу - рекао је Мартиновић.

Он је нагласио да би Закон о раду и његове измене требало да буду континуирани процес, односно да би све одредбе око којих не буде одмах постигнута сагласност, требало да буду разматране и усаглашаване у наредном периоду.

Раније је најављено да се очекује да ће измене и допуне Закона о раду бити завршене до краја ове године, а Мартиновић је рекао да би требало имати у виду да би процес усаглашавања актера који учествују у томе могао да потраје и да ће се доношење измена бити пролонгирано.

- Треба оставити резерву, да се неки рокови, не могу испратити онако, како су предвиђени - навео је Мартиновић. Он је додао да је Министарство рада завршило систематизацију свих чланова закона који би требало да буду промењени на основу онога што су били предлози радне групе и удружења послодаваца.

Како је рекао, очекује се озбиљна полемика око измена и да ће се настојати у томе да се прихвате решења која могу наићи на добар пријем свих социјалних партнера. Послодавци су раније указали да би изменама требало омогућити да се рад на одређено време продужи са годину дана на три године, са чиме се не слажу синдикати.

- Када смо сагледавали искуства, неких земаља у окружењу и неких земаља ЕУ, углавном су присутна решења према којима рад на одређено време траје две, три године, а чак постоје изузеци да у неким случајевима и за неке категорије може трајати и дуже - казао је Мартиновић и додао да ће став Министарства бити да се нађе неко средње решење- две године.

Када је реч о раду у пару, односно да се радно време подели, Мартиновић је рекао да ће се

видети да ли ће та одредба бити другачије дефинисана, али да сматра да то није питање око којег ће се спорити социјални партнери.

Мартиновић је рекао да је став свих социјалних актера који су укључени у рад на изменама закона о раду да би отпремнине требало да се исплаћују за године стажа који је проведен код последњег послодавца, а не за све године стажа.

- Сви смо на становишту да је то за послодавце један озбиљан терет, а с друге стране, често се појављују злоупотребе у пракси да један запослени теоретски, а и практично, може да оствари отпремину за исте године, радног стажа код неколико послодаваца, и неколико пута током свог радног века - казао је Мартиновић.

Уколико би се то променило, могао би да буде олакшан начин запошљавања старијих грађана, са дужим годинама радног стажа, а могао би да се смањи број уговора на одређено време за њих... Говорећи о стопи незапослености, Мартиновић је рекао да је пад незапослености у односу на прошлу годину привремено заустављен и да сада она износи 24,1 одсто.

- Не можемо рачунати да ће без стварања једног повољнијег привредног амбијента, без повећања обима инвестиција, без повећања производње, да се у неком кратком року, ова стопа обори испод 20 посто, али рачунамо да једном синергијом, и ангазовањем свих актера у том процесу можемо за годину две, да очекујемо да ова стопа настави свој пад - рекао је Мартиновић.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/drzava-stranim-firmama-majka-domacim-maceha>

Држава страним фирмама мајка, а домаћим маћеха?

Пословати у Србији, где се, практично сваког дана угаси много радних места, а новоотворених је далеко мање, није лако, посебно када услови привређивања нису исти за све. Да домаћи и страни привредници у нашој земљи немају исти третман говори се веома често, а на то је недавно указала и Диана Глигоријевић из Удружења „Послодавац” рекавши да држава премало обраћа пажњу на домаће фирме и инвеститоре.

По њеним речима, држава не ствара климу једнаких могућности за све учеснике у тржишној утакмици и таквим односом према домаћим инвеститорима додатно дестимулише улагање у привредни развој.

Она је указала да државном апарату недостају нове идеје и да је потребно проширити круг људи у коме се води дијалог о привредном амбијенту, те да негативан став медија, који износе

примере неузорних послодаваца, штети општој слици о послодавцима. Уз то, она је рекла да таква ситуација дестимулише младе да траже посао у тим фирмама и у приватном сектору, већ желе да се запосле у јавним предузећима и оптерете буџет државе, уместо да се окрену било каквој форми самозапошљавања.

Чланови удружења „Послодавац” су многа велика предузећа у Србији. Међу њима су и ЈП “Србијагас”, „МК група”, „Југоимпорт СДПР”, „ИМТ група”, Центропроизвод”, „Јат”, „Мона”...

По речима консултанта за страна улагања Милана Ковачевића за бољу ситуацију у домаћој привреди и квалитетнију пословну климу држава би требало да предузме низ корака и ради на реформама које ће олакшати и поједитинити послове предузећима која послују у Србији, а не да преузима низ дискреционих права и неком даје одређена средства јер, нажалост, тај новац не служи правој сврси.

- Тачно је да нису исти услови пословања, посебно у ситуацији када се испостави да многа предузећа не плаћају порезе и доприносе и да се ништа не предузима да се то уради, јер је онда очито да су привилигована домаћа предузећа - каже Ковачевић. - Међутим, то није једини проблем, пошто је тада реч и о нелојалној конкуренцији, јер они који своје обавезе испуњавају и редовно плаћају порезе и доприносе имају веће трошкове пословања, неретко се морају задуживати, а с друге стране дешава се да се оним другима, у једном тренутку, ти трошкови отписују.

Он истиче да то доводи до дискриминације на тржишту, те да би извршна власт морала да поступа једнако према свима на основу важећих закона и да би, због тога, убудуће у закону требало да постоји и одговорност извршне власти. По његовим речима, неравноправности има и у ситуацијама када се неким фирмама одобравају субвенционисани кредити, а неким не, недостаје транспарентност поступања приликом утврђивања дискреционог права, приликом обезбеђивања субвенција страним улагачима, којима се обезбеђује и инфраструктура, што није случај с домаћим инвеститорима... Уз то, нагласио је Ковачевић, има и низ нелогичности у пореским законима, јер се великим улагачима, приликом великих инвестиција обезбеђују веома повољни услови при плаћању пореза на добит. Некада је за улагање од 10 милиона евра и запошљавање 200 људи важила повољност да се 10 година не плаћа порез на добит, а сада је број запослених смањен на 100 људи, а време неплаћања пореза на добит остала иста. С друге стране, истиче Ковачевић, у свету је пракса да се пореске повољности обезбеђују малим предузећима и почетницима, за разлику од сулова у нашој земљи где и најмања предузећа, која у складу с величином имају и сразмеран број запослених, морају одмах плаћати порез на добит.

Д. Млађеновић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/menjace-se-licni-opis-javnog-sektora>

Мењаће се лични опис јавног сектора

Јавни део српске привреде у наредним месецима могао би да доживи значајне промене: нека од предузећа која су у власништву државе требало би да добију нове власнике или стратешке партнере, процес реструктурирања неприватизованих фирми се убрзава,

а јавна предузећа би по први пут требало да добију директоре изабране на јавним конкурсима. Ипак, стиче се утисак да Влада, иако је сама иницирала ове промене, нема јасан и једноставан

свеобухватни план шта да ради са овим делом привреде – за неке од тих предузећа је најављена приватизација, а за друге се спрема додатно подржављење, док у случају неких компанија министри отворено признају да у Влади не постоји консензус шта треба да се ради.

Предузећа која су на овај или онај начин у власништву државе (јавни сектор, неприватизоване фирме, акционарска друштва са државом као већинским власником) већ годинама представљају рак-рану српске привреде. Када се сва саберу, има их близу хиљаду, а рачуница Светске банке показује да су претходних година пореске обвезнике коштала преко 700 милиона евра годишње, јер им је држава праштала дуговања за порез и према другим јавним предузећима, буџет им је био гарант код новог задуживања, а из исте касе неретко су исплаћиване плате запосленима. Још је горе то што су неплаћањем обавеза према другим фирмама добрим делом одговорне за мањак ликвидности у привреди Србије и за гашење многих малих приватних компанија.

Влада је барем начелно решила да се то прекине, уз оцену да у том реформском процесу приоритет неће бити приходи буџета од приватизације, већ управо да се зауставе губици у даље гурање пара у бунар без дна.

Када је реч о предузећима у реструктурирању, предвиђено је да до краја године буде покренут стечај у 27 фирми за које нема никаквог интересовања купаца и не обављају никакву делатност, а имају значајну имовину и мали број запослених. До краја године на продају ће бити понуђено 66 предузећа у реструктурирању, а циљ је да се у том року број фирми који је у овом процесу смањи са 170 на деведесетак. Сам процес реструктурирања требало би да буде готов до лета следеће године.

С друге стране, део тих компанија, пре свега велики системи као што су “Прва петолетка” или ФАП, требало би да буду подржављени, уз образложење да би тако држава могла да располаже са целокупном имовином тих предузећа и крене у заједничка улагања са стратешким партнерима. Није до краја јасно шта би се тиме постигло, јер је држава и у претходних 12 година била власник тих фирми, покушавала да их приватизује и постављала директоре у њима.

В. Чворков

Zoran Mihajlović, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije o restrukturiranju, skupoći i vrućoj jeseni

Bez posla i nade ostaće 36.000 radnika

Restrukturiranjem preduzeća gube se radna mesta, a umesto privrednih poteza narod se zabavlja pričama o rekonstrukciji vlade i hapšenjima tajkuna, tvrdi Mihajlović i najavljuje još skuplju jesen, ali i protestnu...

Dobrila Soleša

Beograd

Period ležernih godišnjih odmora je počeo, ali gomila briga i problema u svakodnevnom životu i privredi ne dozvoljavaju sindikalcima opuštanje. „Prva i najbolnija tema je svakako kraj restrukturiranja preduzeća u realnom sektoru, što je u startu bilo usmereno u pogrešnom pravcu. Poslednjih 12 do 13 godina u firmama koje su ušle u program restrukturiranja sve se svodilo na kontinuirano otpuštanje radnika, nove gubitke i dugove. Mi smo urgirali da se naprave programi oporavka, uložiti u novu opremu kako bi te firme mogle da se uključe u tržišnu utakmicu. To se nije desilo, one su držane u iluziji i prividu poslovanja, uz subvencije za plate i sa sve većim dubiozama i gubicima, a kupci se nisu pojavljivali. Na domaće tržište se uvoze proizvodi koje su do tada oni proizvodili. Vlada sada glumi doktora i sledi eutanazija pacijenata. Dovedeni smo pred svršen čin i nažalost će od oko 54.000 radnika, čak dve trećine ostati bez posla. Čak i to nije trage-

Poslednju deceniju restrukturiranje se svelo na otpuštanje zaposlenih, nove gubitke i dugove

dija, već što za te ljude neće moći da se obezbedi nikakav novi posao ni perspektiva, osim para iz socijalnog programa. Ipak čvrsto verujemo da se može spasiti IMT, IMR i mnogi drugi, ali uz potrebna ulaganja“, ističe u razgovoru za „Privred-

ni pregled“ Zoran Mihajlović, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije (SSSS). „Ovo je još jedna epizoda u privrednoj propasti, koja će da traje sve dok se ne napravi ozbiljna strategija razvoja, uz određene planove i mere, ali je to poljoprivreda, automobilska industrija... Priča o ulaganjima bogatog šekira više se ne pominje, kao da čekamo nekog Godoa. Bez jasnog privrednog iskoraka, ova zemlja neće moći da krene, kao ni bez dugo obećavane razvojne banke i povoljnih kre-

ditu privrednicima“, dodaje on. „Jako se dugo priča o izmenama Zakona o radu, verujemo da će se on doneti do kraja ove godine kako je nedavno i obećao prvi potpredsednik vlade Aleksandar Vučić. Međutim, postoje razne verzije, a još radna grupa nije usaglasila konačnu. Mi se protivimo produžavanju rada na određeno vreme sa jedne na tri godine, tražimo da se preciznije uredi lizing radnika, odnosno iznajmljivanje preko agencija za posredovanje i zapošljavanje. Sada je ta oblast neuređena i ne bi bilo dobro da slepo prenesemo iskustva Zapada. Nejasno je šta bi u praksi značila primena rada u paru, što podrazumeva četiri sata rada,

šta podrazumeva četiri sata rada, dva čoveka na jednom radnom mestu, sa po pola plate i doprinosa. Ako je namera poslodavaca i vlasti da radom u paru i drugim alternativnim oblicima zapošljavanja reše problem nezaposlenosti, to je prihvatljivo, ali siguran sam da bi se to kod nas zloupotrebilo i pretvorilo farsu, na štetu radnika“, tvrdi naš sagovornik. Dodaje da od predloga Zakona o radu nema još ništa crno na belo, a sada su u toku rasprave o nacrtu Zakona o štrajku, a završna je zakazana za 31. jul, nakon čega slede konsultacije na socijalno-ekonomskom savetu i usvajanje na vladi i Parlamentu.

„Bez sumnje je Fiat dobar primer. On je je ispoštovao dogovor da će zaposliti najmanje 3.500 radnika. Ali rečeno je da će prosečna plata biti oko 660 evra onog trenutka kada se počne proizvoditi u punom kapacitetu, ali sada je prosek plata 370 evra što je manje od plana“, tvrdi Mihajlović, inače dugogodišnji predsednik sindikata u fabrici Fiat automobili Srbija. „Ali u vreme kada se potpisivao ugovor 2008, deo koji se odnosio na investicije i plate, bio je zacrnjen, što je bilo u suprotnosti sa Zakonom o dostupnosti informacija. Fiat se inače pridržava poslovnog kodeksa da plate budu u rangu proseka za tu zemlju, npr. u Italiji je 1.100 evra, u Poljskoj 650, u Brazilu, gde je teško naći radnu snagu, oko 1.000 evra“, dodaje Mihajlović. On ocenjuje da se samo velika prašina digla oko namernog grebanja automobila i navodnih opstrukcija dela politički zloupotrebljenih radnika.

Nezadovoljstvo kuvano na skupljoj struji

Čeka li građane još jedna vruća jesen? „Sigurno je da će dugo 'kuvanje' nezadovoljstva dovesti do većih protesta. Ne samo zbog novih restrikcija iz Zakona o radu, zamznutih plata i penzija, kraja restrukturisanju, već i ogromne nezaposlenosti i neotvaranja novih radnih mesta. Priče o oživljavanju privrede pale su u drugi plan zbog rekonstrukcije vlade, hapšenja tajkuna... Sada nas

ubeđuju da poskupljenje struje od 1. avgusta neće uticati na rast ostalih cena, po čemu smo lideri u Evropi, a standard građana je na nizbrdici“, kaže Mihajlović. „Izgleda da srljamo u bankrot jer je unutrašnji dug oko 19,7 milijardi evra a spoljni dug čak 27 milijardi evra. Ako se nastave dosadašnji trendovi Srbija će tek 2100. da dostigne nivo proizvodnje iz 1990. godine“, dodaje on.